

Valtuustoaloite NEPSY -osaajien kouluttaminen varhaiskasvatukseen ja kouluihin

Kv 27.09.2021 § 104

Valtuutettu Hanna-Mari Piironen jätti Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmän valtuustoaloitteen koskien Nepsy -ohjaajien kouluttamista varhaiskasvatukseen ja kouluihin.

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivla 28.10.2021 § 38

Valmistelija: sivistysjohtaja Manne Pärkö, puh. 02 761 1200

Loimaan sosialidemokraattien valtuustoryhmä on tehnyt aloitteen Nepsy-osaajien kouluttamisesta kouluihin ja varhaiskasvatukseen. Aloitteessa todetaan seuraavaa:

Neuropsykiatrisia haasteita tunnistetaan ja todetaan lapsilla lisääntyneen tiedon ja ymmärryksen myötä nykyään enemmän kuin aiemmin. Diagnoseja ”nepsyillä” ovat mm. ADHD, autismi ja tourette. Neuropsykiatriset haasteet liittyvät usein oppimisen, käytöksen, unen ja motoriikan haasteisiin. Lisäksi esiintyy myös mielialanvaihteluja, ahdistus/ pakko-oireisuutta sekä erilaisia aistiherkkyksiä.

Nepsy-haasteet vaikuttavat jokapäiväiseen elämään: niin sosiaaliseen vuorovaikutukseen, kielelliseen ja ei-kielelliseen viestintään, tunteiden säätelyyn ja oman toiminnan ohjaukseen. Oireiden voimakkuudet ja ilmiäiset vaihtelevat eri ihmisillä eri ympäristöissä. Kaikkia oireita ei esiinny kaikilla ja tämän vuoksi tuen muodot tulee miettiä yksilöllisesti, jokaisen omien tarpeiden mukaisesti.

Nepsy-haasteet eivät kosketa vain lasta tai nuorta itseään: myös hänen perheensä ja muut arjen aikuiset -varhaiskasvatuksessa ja koulussa- tarvitsevat tukea ja tietoa, voidakseen parhaalla mahdollisella tavalla tukea lapsen toimintakykyä arkiympäristössä.

Loimaan Sosialidemokraatit esittävät, että seuraavan kolmen vuoden aikana kouluihin ja varhaiskasvatuksen yksiköihin koulutetaan kaupungin tarjoaman täydennyskoulutuksen kautta vuosittain kymmenen ratkaisukeskeistä neuropsykiatrista valmentajaa, siten että koulutetut jakautuvat mahdollisimman tasaisesti eri yksiköihin.

Tällä noin 30.000 euron vuosittaisella rahallisella panoksella lisätään

kouluissa ja varhaiskasvatuksessa henkilöstön osaamista jaetun asiantuntijuuden kautta ja parannetaan haasteisiin annettavan tuen vaikuttavuutta. Samalla lisätään resursseja varhaiseen ennaltaehkäisevään tukeen, joka tulee tulevaisuudessa olemaan yksi kuntien tärkeimmistä tehtävistä.

Mm. Turun kesäyliopisto järjestää ratkaisukeskeinen neuropsykologinen valmentaja -koulutusta (30 op).

Koulutus soveltuu henkilöille, jotka työskentelevät tällä hetkellä tai joilla on työkokemusta erityislasten, -nuorten ja -aikuisten parissa. Koulutus soveltuu hyvin mm. opettajille, erityisopettajille, eri alojen terapeuteille, sosiaali- ja terveysalalla työskenteleville hoitajille ja ohjaajille, mielenterveys- ja päihdetyöntekijöille sekä muille opetus-, kasvatus-, sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilöille.

Koulutuksen saaneet voivat toimia neuropsykiatrisina valmentajina joko yksityisesti tai omassa työtehtävässään sekä alan asiantuntijoina ja tukena työyhteisössään. Koulutus täyttää Neuropsykiatriset valmentajat ry:n asettamat neuropsykiatrisen valmentajakoulutuksen laatuksikriteerit.

Neuropsykiatrisen valmentajan tehtävänä on toimia valmentajana henkilöille, joilla on toiminnanohjauksen vaikeuksia ja/tai neuropsykiatrisen oireyhtymä, esim. ADHD/ADD tai Aspergerin oireyhtymä. Valmennusta voidaan käyttää myös mielenterveyskuntoutujien ja päihdekuntoutujien sekä muiden puutteellisia toiminnanohjauksen taitoja omaavien lasten, nuorten ja aikuisten ohjaamisessa. Neuropsykiatrisen valmennuksen tavoitteena on tukea eri-ikäisten ja eri elämäntilanteissa olevien henkilöiden arjen- ja elämänhallinnan taitojen sekä uusien myönteisten toimintatapojen kehittymistä ja samalla myönteisen elämäntilanteen rakentumista.

Neuropsykiatrista valmennusta voidaan toteuttaa onnistuneesti ratkaisukeskeisin menetelmin. Ratkaisukeskeinen lähestymistapa antaa valmentajalle kannustavia, konkreettisia käytännön työkaluja erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin, motivointiin, innostamiseen ja ongelmien ratkaisuun.

Ratkaisukeskeisessä lähestymistavassa pyritään ohjaamaan asiakasta ja hänen verkostoaan ongelmakeskeisestä ajattelusta, puheesta ja toiminnasta ratkaisu- ja voimavarakeskeiseen toimintaan. Ratkaisukeskeisten menetelmien avulla keskitytään asiakkaan aikaisempiin onnistumisiin, hänen vahvuuksiinsa sekä piilevien voimavarojen käyttöönottoon ja myönteisten tunnekokemusten lisääntymiseen. Menetelmät auttavat myös työntekijää löytämään työniloa omaan työhönsä.

Koulutuksen hinta on 2 000 - 2 800 euroa ja lisäksi koulutukseen kuuluu lähiopetuspäiviä ja niiden aiheuttamat mahdolliset sijaiskulut.

Sivistyspalvelujen täydennyskoulutukseen kohdennetut määrärahat ovat vuositasolla 35 000 - 40 000 euroa. Aloitteessa esitettyä määrää ei ole mahdollista kouluttaa ilman koulutusmäärärahojen merkittävää lisäämistä, koska henkilöstölle tulee järjestää vuosittain myös muuta täydennyskoulutusta.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen opiskeluhooltohenkilöstöä (kuraattorit), muutamia varhaiskasvatuksen erityisopettajia ja perusopetuksen opettajia ovat suorittaneet tai ovat parhaillaan suorittamassa aiheeseen liittyviä verkkokursseja, nepsy-lapsi varhaiskasvatuksessa ja nepsy-lapsi koulussa. Kurssit sisältävät perustiedot nepsy-lapsen tunnistamisesta, hoidosta ja tukemisesta.

Sivistysjohtajan ehdotus:

Nepsy-osaamisen lisääminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa on perusteltua ja se sisältyy yhtenä osana koulutuksen painopistealueisiin sivistyspalvelujen täydennyskoulutussuunnitelmassa.

Edellä mainittujen kurssien suorittamista on tarkoituksenmukaista jatkaa varhaiskasvatus- ja opetushenkilöstön keskuudessa myös jatkossa, jolloin eri yksiköissä on useampia nepsy-osaamista omaavia henkilöitä, jotka voivat tarvittaessa työskennellä myös tiiminä. Lisäksi on perusteltua, että tulevana vuosina muutamat henkilöt (1-3 hlö/vuosi) hankkivat laajemman koulutuksen (neuropsykiatrinen valmentaja). Heidän osaamistaan voidaan hyödyntää kuntatasolla eri yksiköissä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä:

Jäsen Mikko Vuolle poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 20.05.